

Sessió en record del Prof. Jean Dausset

Dia 3 de desembre de 2009 la Reial Acadèmia de Medicina va celebrar una sessió d'homenatge a la figura de l'Excm. Sr. Jean Dausset, Acadèmic d'Honor, i Premi Nòbel de Medicina, traspassat el 6 de juny de 2009 a l'Hospital Son Llatzer, de Palma, ciutat on va residir els darrers anys de la seva vida.

A la mesa presidencial seien el president de la nostra Corporació el Dr. Alfonso Ballesteros, el Prof. Jacint Corbella, president de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, el professor Edgardo Carosella, membre de l'Acadèmia de les Ciències de l'Institut de França, i el Dr. Bartomeu Anguera, secretari general.

Entre els acadèmics va ocupar una plaça la Dra. Rocío Álvarez, acadèmica numerària de la Reial Acadèmia de Medicina de Murcia, que va acudir a l'acte en representació de la seva Corporació. Diverses autoritats de la nostra Comunitat acudiren i la viuda del Professor Dausset, Sra. Rosa Mayoral, va ocupar un lloc preferent entre els assistents.

Després de guardar els presents un minut de silenci, el president Dr. Ballesteros va iniciar els parlaments d'homenatge amb la lectura del discurs, titulat "Jean Dausset, Acadèmic de Honor". Seguiren el Dr. Josep Tomàs Monserrat amb el tema, "Jean Dausset y Mallorca: Retrato en la intimidad (1987 – 2009)", el Prof. Francesc Bujosa, amb "Jean Dausset: Creador d'un paradigma"; el Dr. Macià Tomàs Salvà va exposar el tema "Jean Dausset, Mallorca y un libro de diálogos" i, finalment, el Professor Edgardo Carosella, va pronunciar el discurs "Homenaje a Jean Dausset".

Un opuscle publicat per la Real Acadèmia amb motiu de la celebració de la sessió necrològica recull integrament els parlaments, així com els d'altres membres de la Reial Acadèmia, que per diversos motius, no pogueren assistir, com és el cas dels acadèmics Drs. Joan Buades i Joan Besalduch.

Conferència del cardiòleg Josep Brugada

Dia 14 de gener de 2010 el Prof. Josep Brugada, cardiòleg, director mèdic de l'Hospital Clínic de Barcelona, cap de la Unitat d'Arrítmies i Síncope de USP Clínica Palmaplanas i membre de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, va pronunciar la conferència "Deporte y corazón", en un acte organitzat pel Club Última Hora y la Reial Acadèmia de Medicina. L'acte va despertar molt d'interès i va congreguar gran nombre de professionals i un públic molt nombrós a la sala de la Reial Acadèmia de Can Campaner. A la taula presidencial seien el president de la Reial Acadèmia, Dr. Ballesteros, l'Hble. Conseller de Salut Dr. Vicenç Thomàs, el President del Grup Serra i del Club Última Hora, Sr. Pere A. Serra, i el president del Col·legi de Metges, Dr. Joan Gual.

El Dr. Josep Brugada, en un moment de la seva conferència

El Prof. Brugada va ésser presentat pel president del Col·legi de Metges, Dr. Joan Gual, que el va definir "com el millor especialista d'Espanya en el tractament de les arrítmies, i un gran amic".

Durant la conferència el doctor Brugada va precisar que cada any moren a Espanya més de 35.000 persones a causa de la mort sobtada i va ressaltar la necessitat d'instal·lar desfibriladors als espais públics. En concret, va parlar dels aeroports espanyols, on només el de Palma disposa encara d'aquests aparells.

El Prof. Josep Brugada va manifestar la conveniència d'efectuar almenys un electrocardiograma als majors de 12 anys d'edat que practiquin esport.

Ingrés de l'acadèmica numerària Dra. Marta Couce

Dia 19 de gener de 2010 la Reial Acadèmia va celebrar la solemne sessió de recepció com acadèmica numerària de la Dra. Marta Emma Couce Matovelle.

La Dra. Couce, nova acadèmica numerària

A la taula presidencial seien, devora el president Dr. Alfonso Ballesteros, l'Hble. Sr. Vicenç Thomàs, conseller de Salut i Consum, la senyora Amy Katrina Chistiansen, agent consular dels Estats Units d'Amèrica, el director de la Fundació Mateu Orfila, D. Antoni Rossinyol Far; i el nostre secretari general, Dr. Bartomeu Anguera.

Una vegada iniciat l'acte, el secretari general va llegir el certificat de l'acta de la sessió extraordinària de dia 2 de juny de 2009, a la qual consta l'elecció com acadèmica electa, de la Sra. Marta Emma Couce Matovelle. Els acadèmics presents més antic i més modern, M. I. Srs. Miquel Munar i Antoni Cañellas, van conduir l'acadèmica electa a la sala d'actes. A l'entrada, els acadèmics, autoritats i públic present la van rebre amb aplaudiments.

L'acadèmica electa va llegir a continuació el discurs d'entrada que duia per títol "Del bullicio al silencio. Apuntes de una neuropatóloga.". El parlament de la nova acadèmica va ésser contestat en nom de la Corporació pel seu vicepresident, el Prof. Josep Miró Nicolau, qui va destacar la comparació i qualitat humana de la Dra. Couce.

Acabats els parlaments el president Dr. Alfonso Ballesteros va imposar la medalla de la corporació a la M. I. Dra. Couce, i li va lliurar el diploma acreditatiu, entre l'aplaudiment dels assistents.

Inauguració del curs 2010

Dia 26 de gener de 2010 es va celebrar la solemne sessió inaugural del curs acadèmic 2010. Ocuparen la mesa presidencial el president Dr. Alfonso Ballesteros, la Molt Hble. Presidenta del Parlament de les Illes Balears, Sra. Maria Antònia Munar, l'Hble. senyor Vicenç Thomàs, conseller de Salut i Consum, el Sr. delegat del Ministeri de Defensa a les Illes Balears, l'Il·lm. Sr. Joan M. Gual Julià, president del Col·legi Oficial de Metges, i el secretari general de la Reial Acadèmia, Dr. Bartomeu Anguera.

El M.I. Sr. Pere Riutord pronuncia el discurs de la sessió inaugural

Van acompanyar als acadèmics a la tribuna d'honor tota una sèrie d'autoritats convidades a l'acte i un nombrós públic, omplia la sala d'actes. Va obrir la sessió el Dr. Ballesteros, amb unes paraules de benvinguda i un resum dels vuit anys de la seva presidència agraint la col·laboració de tots els acadèmics i personal de la corporació, així com el suport econòmic del Ministeri d'Educació, de la Conselleria de Salut i Consum i d'institucions i persones privades a les activitats acadèmiques.

Tot seguit, el secretari general va llegir la Memòria acadèmica del curs 2009 i, després, l'acadèmica Dr. Pere Riutord Sbert va llegir el discurs inaugural, titutat "La bellesa d'un somriure", una amena exposició sobre la importància física i psíquica del somriure, les seves investigacions i treballs sobre aquest assumpte a la Universitat. El públic assistent va premiar el conferenciant amb un llarg aplaudiment.

A continuació, el secretari general va donar lectura a la relació de les distincions concedides per la Reial Acadèmia durant el Curs 2009.

Les primeres, les “Cèdules fundacionals 1788” de la Reial Acadèmia, van ésser concedides als patrocinadors del premi “Metges Rosselló”, Dr. Marià Rosselló Barbarà, i Marià Rosselló Cabanes, pel seu continuat suport de les activitats de la Reial Acadèmia, a través del premis que duen el seu nom, i que es destinen a guardonar els treballs més destacats en Urologia i Andrologia, i en Reumatologia respectivament.

Seguidament es va fer el lliurament dels títols d'Acadèmic corresponent per elecció, que van correspondre a l'Excm. Sr. Lluís Alejandro Sintès, general d'Exercit i president de la Fundació de l'Hospital de l'Illa del Rei, de Menorca, i a l'Excm. Sr. Juan Badiola Díez, catedràtic de la Facultat de Veterinària de la Universitat de Saragossa i director del Centre Nacional de Referència de les Encefalopaties Espongiformes Transmissibles.

Posteriorment, els guanyadors dels premis convocats pel curs acadèmic 2009 acudiren a l'estrada per rebre el diploma, entre els aplaudiments del públic. El secretari general va anunciar després la convocatòria del Premis pel curs 2010. Finalment el president de la Reial Acadèmia, en nom de S.M. el Rei d'Espanya, va declarar obert el curs acadèmic 2010.

El Prof. Ciril Rozman, acadèmic d'honor de la Real Academia Nacional de Medicina

Dia 23 de març el nostre acadèmic d'honor, Excm. Sr. Ciril Rozman, va llegir el discurs *La vocación de médico* en la cerimònia del seu ingrès com acadèmic d'honor de la Real Academia Nacional de Medicina. En representació de la Reial Acadèmia de Catalunya assistiren el seu President, Prof. Jacint Corbella i l'acadèmica Prof. Edelmira Domenech; per part de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears va acudir el Dr. Alfonso Ballesteros, ex-president de la nostra Corporació i antic alumne i amic del Prof. Rozman.

Premi Jean Dausset del Col·legi Oficial de Metges de Balears

A la seu del Col·legi Oficial de Metges de Balears el president d'aquesta institució, Dr. Joan

Els presidents de la Reial Acadèmia i del Col·legi de Metges, en el moment de la signatura del conveni

Gual, i el de la Reial Acadèmia, Dr. Alfonso Ballesteros, van signar el conveni de creació del Premi Jean Dausset, patrocinat per la corporació col·legial. El premi es concedirà anualment a la millor tesi doctoral en medicina i ciències afins que es realitzi a Balears. Cal recordar que Jean Dausset, Premi Nobel de medicina l'any 1980, va ésser distingit el 1995 com a col·legiat d'honor. Aquest conveni promou un model de cooperació científica i mèdica i fa més estreta encara la excel·lent relació que mantenen totes dues institucions.

El Dr. Bartomeu Anguera, nou president de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears

L'acadèmic numerari Bartomeu Anguera Sansó (Palma, 1935) va ésser elegit president de la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears per als propers quatre anys, en la sessió extraordinària celebrada per a tal fi el passat dia 2 de febrer. Doctor en Veterinària, havia ocupat el càrrec de Secretari General els vuit darrers anys.

El Dr. Bartomeu Anguera fou president del seu col·legi professional (1976-2001) i vicepresident del Consell General de Col·legi Veterinaris d'Espanya (1986-1997) i va ésser responsable del servei de coordinació ramadera de la Conselleria d'Agricultura i Pesca. Ha estat guardonat amb l'Ordre del Mèrit Agrari.

Antoni Montis ha muerto

Bartolomé Nadal Moncadas

Académico numerario

La noticia de la muerte del Dr. Montis ha conmocionado nuestro mundo médico y muy especialmente a esta Real Academia de Medicina que ha perdido a uno de sus miembros, insustituible en lo humano y difícilmente reemplazable en lo científico.

Todos nosotros, sin excepción, perdimos un amigo. Tras una larga agonía, por una endocarditis séptica de etiología no bien definida, todos los esfuerzos resultaron inútiles y el uno de febrero pasado nos dejó.

El Dr. Montis era uno de los dermatólogos de más renombre de Mallorca y aun de España. A pesar de su gran prestigio científico y dedicándose preferentemente a la medicina privada no fue un médico exclusivo de la alta sociedad -todo lo contrario- ya que desde el más desheredado al más acaudalado acudían a él para curar sus males. Ciertamente que la élite social de nuestra tierra eran pacientes suyos, pero su consulta privada estaba abierta a todos y a todos, siempre, les fue asequible acudir a ella.

Dermatólogo tanto de casas reales como de indigentes, el Dr. Montis se identificaba con el enfermo, y, era el enfermo -fuera quien fuere- el único protagonista de sus desvelos. Su éxito como científico se basaba en dos hechos simples y profundos: el estudio constante para estar al día y su vocación médica casi mística. Una vez al año pasaba una temporada en los EE.UU., en la reunión anual de la Academia Norteamericana de Dermatología, que según él “era donde lo sabían todo”. Ya de vuelta, en su tierra, solía reunirse con sus compañeros de especialidad y les comunicaba todos los progresos que había aprendido. Fue la antítesis del médico secretista pues todo lo que sabía lo ponía a disposición de todos y lo hacía de manera entusiasta.

Fue un médico como pocos. En médico de matrícula de honor en dermatología y también en deontología. No exagero nada, quien le conoció lo constata y lo afirma.

Nació en Palma de Mallorca el 18 de agosto de

1943 en el seno de una familia de profundas raíces mallorquinas. Su padre D. Antonio Montis y Villalonga, coronel de Artillería, procedía de la alta aristocracia. De su familia ancestral, de origen sardo y siciliano, destacan, entre otros, el Papa Julio III y Nicolás de Montis, virrey de Nápoles. Los Montis se instalaron en Mallorca en el siglo XVII y se distinguieron fundamentalmente como políticos y como militares. Un familiar directo y reciente fue el marqués de la Bastida, bisabuelo de Antonio. La madre del Dr. Montis, Dña. Catalina Suau y Saiz, hermana de D. Francisco Suau, prohombre de la Ciudad, pertenecía a una prestigiosa familia mallorquina de sólida raigambre.

Antonio fue el primer varón de una familia numerosa de siete hermanos; tres mujeres y cuatro varones. Casado con Margarita Palos Caubet en 1974 -su queridísima e imprescindible Margarita- tuvo seis hijos -dos hijas y cuatro hijos- y fue siempre un marido, un padre y un abuelo ejemplar. Su hija Conchita, médico, está actualmente especializándose en dermatología y como es lógico, profesionalmente, era ahora su proyecto y su meta más próxima. El resto de sus hijos son ingenieros, abogados etc. y fueron su orgullo íntimo.

Antonio aprendió sus primeras letras en “Los Jardines”, conocidísimo parvulario religioso de los años 40-50 y cursó bachillerato en el Colegio La Salle. En 1960 comenzó los estudios de medicina en Barcelona y en la “Residencia Muñoz Grandes” coincidió con Bartolomé Cabrer (q.e.p.d.), también académico numerario de esta corporación y grandes amigos.

Fueron estos para él unos años singulares. Nuevo ambiente, nuevas amistades, la gran ciudad, la Facultad, los profesores, todo, marcaron su personalidad de forma indeleble. Su época de estudiante universitario fue un paréntesis fantástico entre su vida de jovencito en Palma y su posterior vida de adulto. Él la recordaba repetidamente de manera inquietante y fabulosa. Fue cuando nos conocimos.

Terminada la carrera en 1967 dudó cuál especialidad seguiría y después de valorar medicina

interna y endocrinología se decidió por la dermatología aprovechando el gran prestigio de la Escuela Catalana dirigida por el Prof. Piñol, su siempre recordado maestro.

Dermatólogo desde 1969, también se especializó en medicina del trabajo en 1971 y en 1979 obtuvo el grado de doctor con la tesis “Cirugía en dermatología” donde obtuvo la calificación de sobresaliente “cum laude”.

Debido a unas fiebres reumáticas contraídas de niño, su salud fue siempre precaria. Poco después de su licenciatura se agravaron sus dolencias llegando a una situación insostenible. Su pronóstico vital era grave e inminente. Él lo sabía.

Confió su salud a su amigo Arnaldo Casellas, “su segundo padre” según decía, que en aquel entonces era director del servicio de cardiología y cirugía cardíaca del Hospital de Sant Pau de Barcelona. El Dr. Casellas promovió, impulsó y organizó una intervención quirúrgica drástica y novedosa. En Inglaterra fue operado por el profesor Donald Ross en régimen de cirugía experimental pues se trataba de un caso terminal. Se le implantó un homoinjerto de origen humano pues en aquel tiempo aún no se usaban las válvulas metálicas que, a la postre, serían el futuro. Esto ocurría en 1971 y los resultados fueron un éxito. Como dato curioso hay que recordar que este tipo de cirugía fue posteriormente abandonada ya que Antonio Montis era el único superviviente de los operados con aquella técnica.

Su vida cambió radicalmente. Tras ejercer la especialidad en Barcelona, el 1974 se trasladó a Palma ejerciendo en un principio en la Clínica Femenía. También, en aquella época, fue dermatólogo del Centre d'Oncologia de Balears, en la Policlínica Miramar (1974-78) y también ejerció en el servicio de dermatología del Hospital Provincial de Palma (1975-84) que dirigía su amigo Raimundo Reus. Después pasó a dermatólogo de cupo de la Seguridad Social hasta los 65 años. Desde 1978 en su consultorio privado de Vía Alemania de Palma ejerció la dermatología llegando a ser un indiscutible punto de referencia en esta especialidad.

Antonio Montis era la imagen del médico participativo y entusiasta. Fue durante doce años miembro de la comisión deontológica del Colegio

de Médicos de Baleares y después, durante cuatro años, perteneció a su junta de gobierno. Era miembro de la Academia Española de Dermatología y de la American Academy of Dermatology. Sus aportaciones científicas y publicaciones fueron numerosas. En 1986 fue elegido académico numerario de la Real Academia de Medicina y Cirugía de Palma de Mallorca. Ocupaba el sillón S.

Además de destacar como médico, destacaba como persona. Hombre de profundas convicciones morales, muy religioso y como miembro supernumerario del Opus Dei, era de los que dan prestigio a la Obra. Su buen corazón, su sencillez y su saber estar hacían de Toni Montis el amigo común. Para mí, fue el amigo entrañable.

Descanse en paz.

Medicina Balear publica en aquest mateix número (pags. 37-38) el darrer treball científic del Dr. Antoni Montis, una nota clínica sobre un tema dermatològic